

Luceafărul

Săptăminal editat de Uniunea Scriitorilor din Republica Socialistă România

VASTA CONSTRUCȚIE

Evident, Programul-Directivă și Tezele pentru Congresul al XIV-lea al partidului au aceea reprezentare de fond a prezentului și viitorului care se manifestă nu doar ca o proiectie a realității de la care pornim și pe temelii cărora ne edificăm în lumea propriilor noastre cerințe și posibilități, ci și ca o experiență în mers, de ample proporții, prin care s-au consolidat și se consolidează neîntrerupt toate marile valori, toate marile cuceriri socialiste, printr-un proces în permanență revoluționar. Ambele aceste magistrale documente se completează reciproc și constituie, în viziunea construcției pe mai departe a noii societăți, o vastă și esențială platformă a gândirii și practicii înalțate, un orizont cit se poate de limpede și complex al afirmării conștiinței creatoare. Ceea ce propune și relevă sub latura economică Programul-Directivă, Tezele intră în dezvoltarea sub latura teoretică, a principiilor și concepțiilor în lumina cărora partidul nostru, centru vital al întregii națiuni, acționează în toate planurile mărețelor și spirituale. Prin bogăția lor de idei, aceste documente care se află în dezbateră largă a partidului, a țării întregi conferă imaginea unei vaste și neîncheiate construcții. Sentimentul este acela al unei opere vii și durabile care ne implică total.

Către acest edificiu au condus și conduc liniile de boltă ale gândirii politice și sociale prin care evenimentul inaugural de acum aproape un sfert de veac s-a înscris cu litere de aur în istoria nouă a patriei. Drumul străbătut are un sens epopeic și poartă pecetea unei mari personalități, are acel suflu de voință, de cucerire și abnegație pe care numai o identitate revoluționară, eroică și exemplară, îl poate imprima, slujind cu nețărmurabilă credință cauza partidului și poporului, aspirațiile și idealurile întregii națiuni. Către acest edificiu, spre noi altitudinile și în condiții conduc programaticele documente care vor fi supuse aprobării Congresului al XIV-lea iar sentimentul ca și certitudinile pe care le trăim sint cu desăvîrșire ale izbînzii, ale voinței de înfăptuire, ale marilor resurse de care dispunem și pe care le dezvoltăm necontenit societatea socialistă.

Prin experiența anilor de până acum, în conducerea de către partid, în unitatea în disoluția a poporului în jurul partidului, al secretarului său general, stă forța care pronunțată (și pe tot mai înalte trepte de progres și civilizație. Importanța teoretică și practică a tezei fauririi socializmului cu poporul și pentru popor are azi o răsunare politică și socială deosebită, nu numai în cadrul național ci și internațional.

Formula de secretar general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, această teză explică însăși esența democrației noastre orinduri, superioritatea societății socialiste - viziua legic în dezvoltarea sa. Un bogat spectru de idei emană de aici, o bogată scară de valori materiale și spirituale. Prin toate semnificațiile și implicățiile, teza fauririi socializmului cu poporul și pentru popor este emblematică, ea înțepăază ca un adevăr indubitabil al epocii pe care o numim cu numele conducătorului partidului și țării, face parte dintre acele evidente categorice ale realității și explică, în fond, însăși voința ca la apropiatul Congres tovarășul Nicolae Ceaușescu să fie reales în funcția supremă de secretar general al partidului. Act al înaltei conștiințe patriotice revoluționare, realizarea constituie garanția firească și necesară a continuității, a desăvîrșirii vastei construcții în care sintem pe deplin și cu hotărîre angajați.

Lucaefărul

Apartenența la cauze mari, la idealuri înalte și mobilizație dezvoltă energiile pe măsură în om și societate, călăuzeste și consacră atitudini înalțate în muncă și viață, convingeri ferme, acte în deplin acord cu interesele și aspirațiile poporului, ale națiunii. Printr-un atare sentiment și într-o asemenea perspectivă se definesc anii epocii inaugurate de Congresul al IX-lea al partidului, epocă în dimensiunile căreia cuprindem acum aproape un sfert de veac. Sînt anii unui drum eroic și glorios, de mari și înconfundabile cuceriri materiale și spirituale, ca o dovadă morală de cea mai adîncă semnificație a forței de edificare a socializmului cu poporul și pentru popor, într-un consens național pe cit de larg pe atît de prodigios. Ei sînt proba inaltă de maximă relevanță, a unei experiențe care ne însumează ca destin și care, prin toate rezultatele sale, se adaugă la zestrea de valori ale patriei, din perspectiva mereu vie și trează a unui edificiu măret.

Formulă de secretar general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, această teză explică însăși esența democrației noastre orinduri, superioritatea societății socialiste - viziua legic în dezvoltarea sa. Un bogat spectru de idei emană de aici, o bogată scară de valori materiale și spirituale. Prin toate semnificațiile și implicățiile, teza fauririi socializmului cu poporul și pentru popor este emblematică, ea înțepăază ca un adevăr indubitabil al epocii pe care o numim cu numele conducătorului partidului și țării, face parte dintre acele evidente categorice ale realității și explică, în fond, însăși voința ca la apropiatul Congres tovarășul Nicolae Ceaușescu să fie reales în funcția supremă de secretar general al partidului. Act al înaltei conștiințe patriotice revoluționare, realizarea constituie garanția firească și necesară a continuității, a desăvîrșirii vastei construcții în care sintem pe deplin și cu hotărîre angajați.

Formula de secretar general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, această teză explică însăși esența democrației noastre orinduri, superioritatea societății socialiste - viziua legic în dezvoltarea sa. Un bogat spectru de idei emană de aici, o bogată scară de valori materiale și spirituale. Prin toate semnificațiile și implicățiile, teza fauririi socializmului cu poporul și pentru popor este emblematică, ea înțepăază ca un adevăr indubitabil al epocii pe care o numim cu numele conducătorului partidului și țării, face parte dintre acele evidente categorice ale realității și explică, în fond, însăși voința ca la apropiatul Congres tovarășul Nicolae Ceaușescu să fie reales în funcția supremă de secretar general al partidului. Act al înaltei conștiințe patriotice revoluționare, realizarea constituie garanția firească și necesară a continuității, a desăvîrșirii vastei construcții în care sintem pe deplin și cu hotărîre angajați.

Formula de secretar general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, această teză explică însăși esența democrației noastre orinduri, superioritatea societății socialiste - viziua legic în dezvoltarea sa. Un bogat spectru de idei emană de aici, o bogată scară de valori materiale și spirituale. Prin toate semnificațiile și implicățiile, teza fauririi socializmului cu poporul și pentru popor este emblematică, ea înțepăază ca un adevăr indubitabil al epocii pe care o numim cu numele conducătorului partidului și țării, face parte dintre acele evidente categorice ale realității și explică, în fond, însăși voința ca la apropiatul Congres tovarășul Nicolae Ceaușescu să fie reales în funcția supremă de secretar general al partidului. Act al înaltei conștiințe patriotice revoluționare, realizarea constituie garanția firească și necesară a continuității, a desăvîrșirii vastei construcții în care sintem pe deplin și cu hotărîre angajați.

Lucaefărul

CATALOGUL CORĂBIILOR

Monumentele Independenței

Indreptărită a fi obiecta fundamentală a românilor de întotdeauna, ideea Independenței s-a făcut simțită, prin vreme, nu doar în cîntec și nu doar în lueul săbiilor ci s-a materializat adesea în monumente capabile s-o evocă neostenit. Sigur, monumentele dinți sînt chiar trup din trupul vieții neperpetuabile al țării noastre, ne-am înțeles, în cele din urmă, că mai binele ei, s-au nevoit să lase mărturie despre toate ce-au pohtit romanii.

Si, îmi repet, lucrarea lor a fost cu osebire simplă, cu alcătuirii fragile lesne de dezbinat (drept care multe din semnele trecutului ni s-au pierdut) dar memoria lor a fost de neșters. Ea s-a perpetuat, fertil, în alie chipuri de a nemuri fața cuceritoare și gîndul luminat.

De la Intia Unire, sub Minai, petrecută sub stele potrivnice ne-a rămas - „monument” - doar biata căpătîia albită de lînd și mindril a voievozului, păstrată asupra Tîrgovistei, la Dealu, în chivot sînt. Mai apoi Unirea au fost mai bogate în mărturie și muzele - care la români sînt ospitaliere și neostenitive ca niște case de țară - sînt bogate în săbii cu numele fericit al lui Cuza gravat pe tăiș și cu steagurile tricolore ale lui Decembrie 1918.

Primum și al doilea război mondial ne-au adus, în răscruce, stauia clasică a soldatului cu arma ridicată spre dusman, pavăză, în chip de „Pe-aici nu se trece”! Iar Independența și-a sădit pe malul Dunării intru veșnicirea biruințelor din 1877, obeliscuri înalte în dealuri muș-

cate de vînt ori finții cu inscripții ce par cu scrisa lor fierbinte compuse în jurnalul de la ziarul „Timpul”, Mihai Eminescu. Piatra se roade în aerul sărat, lemnul se smerește, se vechește, și se impunează, se erodează bronzul și monumentele ce păreau la durarea lor, uriașe, sînt înghițite de statura cetăților noi, desenele lor sînt șterse sub acele maiestruale ale lucrurilor și podurilor de lîngă și de peste ape, numai lacrima de sub ploaie nu și se golește de amar și bucurie: Aici s-au nădit să aperse ființa neamului bunii și străbunii, scrie pe obraji, lacrima. Aici, înaintea pietrei ce le surprinde numele, trecute ca la catalogul unei școli, casele lor s-au gravat de răni grezave și s-au tras în lut spre a se întîlni acolo cu argint de pirale și vrejuri de floare. Sintem trup din trupul lor, vis din visul lor. De sintem răzbu-narea, continuarea, speranța... O poiana din coasta unui orașel oltenesc, Tîrgu Jiu, a avut norocirea de a se împodobi, de undă mai înainte doar luna și păștea țarba, cu plămîntul său eseu Omul poetic pe țărîmul limbajului (Ed. Scrisul Românesc, 1989). Din această perspectivă, Marius Ghica își propune (și reușește) să răstoarne un handicap, grăitor el însuși pentru stăutul actual al lucrărilor de filozofia limbajului, handicap pe care autorul îl dezvăluie încă din Cuvîntul Început: „Să fie limbajul o chestiune - secundară - a filozofiei? (...) Lipsa unui răspuns imediat dezvăluie radicalitatea interogației în calitatea ei de interogație”.

„Focalizarea în Imperiul limbajului”, închiderea tot mai accentuată a filozofiei în limbaj, împușcarea teoretic „rupura” cu discursul tradițional - acestea sînt „răspîntiile” culturii con-

Gheorghe Tomozei

PROGRAMUL-DIRECTIVĂ ȘI

TEZELE PENTRU CONGRESUL AL XIV-LEA AL P. C. R. -

REPERE ALE CONSTRUCȚIEI DE CONȘTIINȚĂ

CARTE FRUMOASĂ

Imi aduc aminte de titlul acesta („O carte într-un buzunar de salopetă”) deși a sîrbut prima dată acum aproape patruzeci de ani, sub aceeași semnătură. În ziarul „Făclia”, organ al Comitetului de partid (regional) de atunci, județean, astăzi din Cluj, îmi aduc aminte pentru că a fost un moment dat în care foarte multe fete și foarte mulți băieți dar mai ales fete, care lucraseră pînă atunci în agricultură, au prins poftă de carte și au venit „la oras”, cu părinții lor, angajați cam în toate treburile necesare pentru ca circule tradițional universitar să devină Clujul industrial de astăzi. Începuseră să se construiască mașini, unelte, cartiere noi, mă rog, tot felul de lucruri folositoare.

unui țară concurs național de creație pentru lucrări inspirate din viața și opera Poetului (obiecte de sticlă, porțelan, fatanță, pictură pe sticlă, ceramice) în concurs înscris sub egida marelui Festival național al muncii și creației „Cîntarea României”, la care au participat toate întreprinderile de profil din țară (peste 400 de creatori în cele două faze ale concursului: faza pe întreprinderi și faza pe țară).

De data aceasta, o singură carte în toate buzunarele de salopetă a tuturor celor care au participat la concurs: cartea cea mare a momentului înfiern al secretarului general al Partidului Comunist Român, tovarășul Nicolae Ceaușescu, de a pretui marile valori ale trecutului prin tot ceea ce facem pentru mai binele de astăzi și de mine al țării.

O carte într-un buzunar de salopetă...

„Povînd de la generalizarea învățămîntului de 12 ani, începînd de anul viitor - spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român în Cuvîntul adresat la Adunarea Solennă organizată de Comitetul Central al Partidului Comunist Român, Marea Adunare Națională și Consiliul Național al Frontului Democratiei și Unității Socialiste, cu prilejul celei de-a 45-a aniversări a revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antimonarhice, care asigură ridicarea nivelului general de cultură și de pregătire a tineretului, a întregului popor, făurind un popor cu o înaltă cultură, o clasă muncitoare și o tîrînie intelectuală, un popor înarmat cu cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, cu conștientă revoluționară, materialist-dialectică despre lume și viață”.

„O carte într-un buzunar de salopetă...”
„Matematică”, „Fizică” - ce-o mai îi fost în orz în ziua aceea...

„Foarte curînd au început să vină apoi și la „O carte într-un buzunar de salopetă” - tot așa și în sala noastră „a băieților” - lăsînd la leacare, în praful saltelelor vechi, urme rotunde, adînci, cu mîra de săpun și castane...”

„Ce-ți doresc eu tîna, dulce Românie!”
„Tovarășul Iulian Crătu este eonoratului creației în industria sticlei și ceramicii fine din țara noastră și președintelui Comisiei de organizare a salonului național al sticlei și ceramicii. Vechi prieten al frumosului în tot ceea

REPERE

Benone Șuvăilă, „Peisaj de toamnă”

Opera ființei colective

Carrea lui Vasile Tonoiu (Ontologii arhaice în actualitate”, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1989) trimite vederi noastre străluciri emblematice. Este cartea unei și despre o solidaritate culturală generică, implinind o lucrare care începe a se îneca în uitarea tinerii generații. Lectura ei este, asadar, edificatoare, căci, precum în Banchețul platonician, admește și lărgeste în noi cercurile unei iubiri ignorate, ha chiar „uiteate” (de vreme ce existau în noi de dinaintea și de dincolo de noi). Profesor de filozofie la Universitatea din București, Vasile Tonoiu era cunoscut studenților și cititorilor săi ca un reputat epistemolog.

remarcabilă „fotografie” a acelei „ființe colective” care poartă numele „Mircea Eliade”. Căci, cum bine arată Vasile Tonoiu, savantul român și-ar potrive de minune cuvintele lui Goethe: „Dacă s-ar suprima tot ceea ce dătează predecesorilor mei, ar rămîne puține lucruri ale mele. Opera mea e cea a unei ființe „colective” care poartă numele de Goethe. Opera lui M. Eliade este și e a unei „ființe colective” care poartă, ca din intimitate, numele de „Mircea Eliade. Incursiunea în universul acestei opere este așadar o inițiere în straturile și hotarele acestei ființe colective, pe care nu trebuie s-o uităm dacă vrem să birum crizele care deves-tează adeseori pacea spiritului modern exprîmîndu-l atîtor nihilisme dogmatice și atîtor ul-tragii. Cartea lui Vasile Tonoiu este așadar o meditație despre calea spre totalizarea eului nostru expus nu numai primejdiei risipirii ci și a ceea ce a despicării, nu mai puțin cumplită. „În-deosebită am avut impresia că viața, înainte de a mă risipi, mă despică. De această despicare (...) am avut mereu teamă. Și uneori mă cuprînde dorul după un mine însumi mai întreg, integrat într-un eveniment, într-un peisaj,

Ilie Bădescu

Continuare în pag. a 7-a

DIMINEAȚA

Ceva se-nîmple-n noi meru,
Tu-nolteodun-ocești, tot același eu,
Dar o lumină, poate din străluc,
Ne face-n toată cerul mai rotund,

Și pe cit crești tu-n liniște, cu cit
Te-nlumini tu eu ard tot pe atît
Că-i lege trecerea poezilor prin toți
Fogurii lui de foc pe care-i porți

A. I. Zăinescu

PREZENȚA TINĂRULUI SCRITOR

Pe țărîmul limbajului

Unul inițiator în tainele unui țărîm necunoscut altora și se cer două calități esențiale: curaj și anumite noțiuni care să-i fie pururea la îndemînă. Curajul lui Marius Ghica, cel pornit în explorarea lumii lui Thot, este de două ori de admirat: o dată pentru că el se află din start la o „răspîntie” (o „criză a temelurilor”), și a doua oară pentru că este perfect conștient de o anume configurație a orizontului de așteptare al cititorului unei lucrări de limbaj. Larăși despre limbaj? Larăși despre poezie? ar exclama, o cu bună doză de neîncredere, cititorul titlului propus de Marius Ghica prezentului său eseu Omul poetic pe țărîmul limbajului (Ed. Scrisul Românesc, 1989). Din această perspectivă, Marius Ghica își propune (și reușește) să răstoarne un handicap, grăitor el însuși pentru stăutul actual al lucrărilor de filozofia limbajului, handicap pe care autorul îl dezvăluie încă din Cuvîntul Început: „Să fie limbajul o chestiune - secundară - a filozofiei? (...) Lipsa unui răspuns imediat dezvăluie radicalitatea interogației în calitatea ei de interogație”.

temporane al cărei țărîm, amenințat perpetuu de invazia civilizației, își pierdea astfel unitatea originară, acel centru (arhe tipos) căutat de istoria metafizică și din a cărui absență filozofii de azi al limbajului au făcut o adevărată obsesie.

Deci, pornit în căutarea temelului, Marius Ghica își asumă responsabilitatea omului poetic într-o autentică expediție argonautică: dinspre Occidentul european spre Egiptul plin de întelepciune (pe care Marius Ghica o redescoperă în „scrierile lui Aram M. Franklani): „Sintem, la acest sfîrșit de veac și început de nou mileniu, argonauții unei culturi europene ce și furește drumul pe măsură ce-l caută, o cultură sălășlînd în lumea lui Thot...”

Eseul lui Marius Ghica are, credem, și un tel special: acela de a încerca, pe principii vaserelor comunicante, să schițeze o posibilă limbaj filozofic diferit - sau cel puțin nu această sintagmă apare în text, ci „gîndiri”, „texte ale gîndirii”, semn al conștiinței unității păstrătoare a filozofiei (totuși!).

„Textele gîndirii” selectate de Marius Ghica vorbesc și ele despre metoda autorului (căci, în sensul ideii de mai sus, limbajul filozofic al lui Marius Ghica rămîne adeseori - cu bună-gîntință? - în umbră, redus la condiția de meta-lingvaj), astfel încît fiecare filozof pornește pe o „potecă” anume, din aceeași răspîntie.

În acest dialog rigizat, Casărez vorbește despre „dimensiunea poetică a limbajului”, Sava-

Monica Jolța

Continuare în pag. a 7-a

COMORILE PĂMÎNTULUI

...a, așa glăsuiește inscripția: DECEBALVS LUCI(VS)!

Recenta excepțională descoperire de la Germisara este un simbol al simbolizării dacoromane...

PEȘTELE DE AUR DE LA GERMISARA

Geogiu-Băi este una din cele mai vechi stațiuni balneare din țara noastră...

Depresiune din poala munților Orăștiei, aceluși munte înalt cu zidurile...

Ită-nă, deci, în fata unui sistem de băi române — un complex balnear...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

NIMELE AUGUSTE ȘI CULTUL IZVOARELOR

Se apropie de sfârșit a douăzeci și treia sesiune anuală de rapoarte privind rezultatele cercetărilor arheologice...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

leontina nedelcu

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

...și apoi, după o vreme, se găsește în apropierea orașului...

horia gane

Să pui o lumină... Și astfel, fără grabă, timpul ne va îngrădi...

Refuz

Serie I E ca și cum ei inventa din cînd în cînd un idiom...

leontina nedelcu

Ora visării... Cîntul perfect al știilor al stîncii...

Privire de salcie

După-amiaza asta poezie... Ce o stîclică de spumă...

Basm

Tăcerea mea este unică... primum și această oglindă...

plastică

Cu o regularitate de inviolat... Bogdan Stîlbi nu oiera și de această dată...

muzică

A scrie o operă pentru copii este... destul, un act de curaj și, este, de fapt...

În lumea copilăriei

multiplicarea replicilor și reacțiilor sale în momentele cheie...

Decorurile și costumula semnate de Cătălin I. Arbore completează atmosfera...

POSTA REDACȚIEI

Am primit un mare număr de litere în ultima vreme, mai multe decât ne așteptăm. Corespondenții sînt răbdători (unii), mai grabliți alții; vor vorbesc imediat sau sîntuți trimite în poșta. În asigurăm pe cei care nu scriu că, în fel sau altul, le vom răspunde în cazul în care scoțim ce le trimite dovădăc de citi o „inzețare poetică”. Sub titlatura „Periscop” vom publica, după cum am mai precizat, acele poeme care ne-au reținut în mod deosebit atenția și al căror semnificativ se află foarte aproape de debutul propriu-zis.

Un corespondent din Timișoara, aflîndu-se într-un scurt popas în Gara de Nord și neavînd cum să-și folosească timpul, ne trimite o scriere (poem) interesantă în care pînă la urmă se scoțim un model al poeziei viitorului. Spațiul nu ne permite să reproducem „modelul” trimis. Îl reținem ca pe o curiozitate literară și-și felicităm pentru inventivitate.

Tolosand săbăru, colegul nostru de rubrică, Iulian Neagu, ne transmite (după cite am auzit) dorința colaboratorilor și colaboratorilor dinului legată de prezidenția clasică și „formele fixe”. Îl rugăm să mă sîbă nîcă răbdare. Noi n-am afirmat niciodată că cei care scriu în vers liber nu sînt poeți. De unde atîta suspiciune?

Asadar să vorbim astăzi despre o altă formă fixă de poezie pe care au cultivat-o aproape toți poeții literaturii române: distihul. Cuvîntul, de origine greacă, înseamnă două rînduri. Două versuri rînd în ele cu înțeles de sine stătător, cu idee clară. E o formă elegantă de exprimare a sentimentului poetic avînd muzicalitate și forță de sugestie.

Primul distih al literaturii române a fost scris de Mitropolitul Bossotti. El denumea distihul „părechi de stiluri”.

Reproducem un frumos distih aparținînd lui Lucian Blaga și intitulat „Cîntec pentru anul 2000”. „Vulturul ce roșetea sau / va fi atunci de mult apus. / Lingă Sibiu, lingă Sibiu, prin luncă / numai stejarilor vor mai fi al-alunel / Mai amînti-mă-va un trecător / vreunul străin, sîh ceasul lor? / Nu cred că mă vestească / cineva, / căci basmul ar începe-asa: / Pe-aici umbra și el se-nnoțea mereu / contemporan cu fluturii și cu Dumnezeu”.

Opera ființei colective

Urmare din pag. 1

Intr-o pasiune — dar integrat, adică adunat la un loc, „totalizat” (citit din *Papiri regdate*, în cartea lui V. Tonoiu, la pag. 84). „Antologie arhaică” ale lui V. Tonoiu reprezintă înainte de orice o meditație asupra primejiei, la care se află expus omul modern și care este dublă: a respira (a pierderii de sine) și a ceea a despăcării (a blocării antologice a binei în ființa omului modern, responsabilă de altele straniu maladii individuale și colective, pe care presedescori, printr-o consecvență mediată, le asimilăm, prerau, cultura europeană). Nimic nu este mai îngrozitor decît să rătăcești în lume cu ființa despăcitată, în neștiere de sine cu o culpă aiferită pe care o deschizi astfel în miezul lumii, dacă admitem cu M. Eliade că centrul lumii este binele, că înțelegerea a sine este drumul spre centrul tău, că este centrul și miezul a sine, atunci orice-ai aduce despăcirea se încadrează în clasa agenților purtători de „maladii antologice”. Buna întrebare pe care o poartă cu ne carte despre „ontologie” uitate este, asadar, o cale către sănătatea eului nostru, cuprinsă lungă vreme de „dorul” după un Eu mai integrat, „integrat” într-un eveniment, într-o pasiune, într-o pasiune, dar integrat, adică adunat la un loc, adică „totalizat”. Cu această carte iese pe lume curajul de a ne privi pe noi înșine, așa cum eram, despicăți între un Eu raționalist, intelectualist și schematic pînă la a face din noi niște umbre, simple prezențe spectrale, și un Eu „eticizat” spre a fi cenzurat și ținut sub pecetea aprobării. Cartea lui V. Tonoiu este cartea care face procesul acestei „maladii” a secolului nostru, și cu ea odată epocii care a ridicat-o la rang de „stare exodată” și de cale unică de urmat. Prin-o asemenea carte ne putem despărți de „gîzind” și de trecut, care ne stă în față de aproape. „Ontologie arhaică” nu este numai cartea „înțebării salvatoare”, ori deapă o asemenea întrebare, căci este deopotrivă și cartea de fenomenologie a unei asemenea întrebări. Ea luminează, asadar, și calea răspunsului. După ce reprezintă „ordonatele de fundal” a unei experiențe traversată de întrebarea pe care eul european o aștepta de la secolul acesta, Vasile Tonoiu va lumina cu o eleganță remarcabilă articulatului „ontologie arhaică” în capitolul intitulat cit se poate de lămuritor: „Elemente de ontologie arhaică”. O asemenea ontologie „nu se articulează în construcții discursive-conceptuale de felul celor cu care ne-a obișnuit propria noastră tradiție filosofică”. Ferindu-ne de considerații respectivo pentru cititor vom face o singură remarcă: prin viziunea aceasta a lui Vasile Tonoiu ni se propune ca prima încercare de examinare sistematică a mitului, imaginii, simbolului, ritului etc. din perspectivă ontologică, adică din acea perspectivă care este în stare să lămurească aportul acestor „elemente” la construcția unei viziuni cuprinzătoare de teorie existențială. În felul acesta mitul și ritul, simbolul și imaginea, sacral și cosmogonicul ori antropogonicul sînt recuperate unul cîmp al cunoașterii întregitoare a „existenței”, nelipsită de coerență, de adicinare și de măreție. Avem elemente av putere de a lărgi hotarele eului spre o cuprindere a Lumii, de o largime și o adicinare neobișnuite. Ele sînt deopotrivă „constituanți” ai existenței și „purători expresivi” ai acesteia. Alungarea lor din spirit este tot una cu extirparea unei părți a eului nostru. Cartea lui Vasile Tonoiu are un dublu rol: lămurirea spiritului și tonificarea eului nostru.

Pe tărîmul limbajului

Urmare din pag. 1

sure despre „lingvistică sau logonimia literară”; în opozite. Derrida a prezentat cu „gramatologie sau incunabula literară” mai tirziu cu „suprimarea sensului”. Heidegger cu „cerul înțelegerii” cu „laboatul de vînto-simț”. Gadamer cu „experiența hermeneutică” și „laboatul” (capitol care și-a părut cel mai bogat în deschideri); Valery cu „posibilitatea unui stil limbaj”; a unei „Reforme filosofice”, Nietzsche (cel din Introducerea textului asupra adevărului și melancolie în sens extra-moral) cu „năzuința poetică și metafora filosofică”, iar Paul Ricoeur cu „devarul metaforic”, și „referința metaforică”.

Marius Ghica nu uită niciodată că cititorul este, la rîndul său, un om poetic, și înțelegem să-i facă din cînd în cînd un semn de complicitate. Care ar fi posibilele experiențe ale acestuia pe tărîmul limbajului?

Ferindu-l de existența inautentică, călăzindu-l spre „experiența hermeneutică”. Marius Ghica înțelegem să-i ofere aspiranțului la inițiere poetică unele „soluții”. Ar fi fost de dori, de aceea, ca dialectica explicită asupra conceptului fundamental de poezie de la p. 66-67 (reluată apoi în nota 14 de la *Cartea lămuritoră*) să apară la începutul eseului ca o orientare mai hotărîtă. Cîteva din soluțiile propuse (și aici se poate urmări ce răsăturare fundamentală au suferit, în filosofia contemporană,

Poezii noi, nu multe dar bine alese, ne transmite Mihai Sultana Vicele din Brlad. „Cit no-lembrie a sub lacrima aceasta / răsîfătată pînă tirziu”.

Versuri în general, explozive dar pline de sensibilitate. Să așteptăm împreună toamna, anotimpul preferat al poezilor din poezorii.

Intr-o scriere caligrafică cu poezii și mai apoi cu creionul, Constantin Ardeleanu din București ne asigură că este un furnizor ideal de „cerneală”. Din scurtele date biografice trimise am dedus însă că se ocupă și de umor întotdeauna. Dînsul este convins că ore de sous ceva și în poezie. Fiind un cetățean care a căsătorit mult conchide: „eu care am văzut atîtea minunății ale lumii nu cred că n-are ceva de spus și în unul din cînteculele noastre române”. Cit privește impresiile din strălucirea ele sînt deosebite: „Cîntecul de la Eiffel / Nu mă mir de fel / Că este așa la fel / În plin centru să inali o sondă”.

Zic să mai mergem încă o dată în orașul lumina și să privim mai bine.

Alfel ne obligăm să vă respectăm îndemnul scris: „dau din cînd în cînd prilejul cite unui redactor să-și exerseze ironia”. E păcat să vă autoexerșiți. Dacă țineți neapărat la un răspuns cu umor subtilă trimiteți la rubrica *Post restant*.

Defășor și ironic, cu un limbaj puțin cam „tenuesc”, cel „Frugos” exersează în cele trezeci de poezii pe diferite prețete. Titlurile sînt cam prozalice: „Crisa”, „Despre agricultură”, „Medicație”. Un vers frumos: „Numele ei va fi / o tropicală cădere de aște”. Și multe altele care sînt prozalice: „lucram pe unie la aprovizionarea cu materiale / într-o mică întreprindere de medicamente”. În general o stranie alipire de lirism și expresii convenționale. Am reținut poezia intitulată „Rugăciunea de seară”.

Din Călărași, Marin Badea ne trimite o scurtă scriere și cîteva poezii. În ciuda scrierilor sceptice versurile ne-au plăcut. Nu toate.

Așteptăm altceva, mai aproape de acele rînduri care încep așa: „păpușa doarme / înveala cu o filă de caier”.

Din Tîrnăveni Al. Man ne întreabă și se întreabă: „Nu știu dacă ceea ce vă trimis este poezie sau simple gînduri sau mai rău chiar, însăși”. Aveți dreptate. Decamdată sînt simple... însăși!

După ce ne-a făcut prezentările, Cornel Dragomirescu din localitatea Focani, 20 de ani și 2 metri înălțime, elev la școală, nu ne rămîne decît să-l sfătuiim să frecventeze un club din localitate. Decamdată pe post de... auditor.

Un grupaj de poezii și o schiță ne trimite Dobro Enache din comuna Nana, județul Călărași. Cel mai mult ne-a plăcut succințarea înăcătoare care a sinceră și caldă. Cred că e bine să frecventăm și să citim în cercul și mai cred că, într-o bună zi, vom putea alege ceva din cele ce veți trimite în viitor.

Mulțumim pentru rîndurile trimise de Aron Plesu din Deva care declară că cele scrise de

subsemnatul au asupra dînsului efectul celui de fel. Adormitor adică? Micile poeme sînt dintr-o rîndire.

Ion Cloraru din Sibochia ne expediază nouă niste versuri fiind curios ce părere are despre ele... Fănuș Neagu. Drept pentru care le vom transmite conform dorinței exprimate.

Desi ne roagă să-l răspundem și „chiar să-l publicăm” cîrma poezie trimisă, tovarășii au trebuit să mă aștepte. O sfătuiam să trimită textele dactilografiate. Același răspuns este valabil și pentru eleva Dana Bona din Galati.

Ne-au năvănit și versurile pentru copii expediate de Dora Macris din Timișoara. După cite am cîntat din nou a mai publicat în diferite reviste de creație și în sfîrșit să se adreseze Edilvii Ion Creangă unde sîntem siguri că va găsi receptivitatea necesară. Mal ales că versurile sînt competitive.

Un nume de-a-cum remarcăm la această rubrică: Mihai Ionuș Constantinescu, pleistean de origine, revine cu un nou lot de poeme. Cîteva au rămas în atenția noastră. Începutul a fost făcut și o păcat să scdam gata. Nu-l aea?

În atara numelui destul de... bizar, Micu Pedro, versurile sînt banale. Unele rîzibile: „Îl iubesc sîntu tău sting”. Îl sfătuiam, dacă este cum se măturăse elev, să frecventeze în continuare liceul, să nu „chluiească” de la ore și să obțină note mari la literatură.

Urmor, prosodicele, inventivitate și o anume doză de afectare juvenală, dovedite la școlarul Alex Cristian. Nu-l sfătuiam să scrie, deși ai 17 ani merită să perseverezi. Decamdată reproducem un poem de mică întindere: „Ca o lupoaică gonită / noaptea își caută nesteră”.

La cea de-a treia scriere consecutivă trimisă de Valeriu Iocan din Dej sîntem obligați să răspundem cu un „sau” hotărît. Nici urmă de poezie.

Mariana Trifu din București ne supune atenției un număr destul de mare de poeme al (săra uitaie colegului de rubrică de la *Post restant*), deși sînt scrise în vers clasic nu ne-au plăcut în totalitate. Am reținut, înțuși, pe cea intitulată „Frunză într-o palmă” care o îndreptăște să revină cu alte lucrări.

Din Sălaj, Mihaela Velneagu, remarcăm la această rubrică mai demult revine cu 20 de poeme. Între ele și două rînduri. Asta ca să ne facă pe plac. Ele însă nu îndeplinesc regula prezidențială. Celelalte sînt în fața de experiment poetic. Mai clară și mai personală poezia intitulată „Timp”.

Mulți corespondenți se plîng de greutățile pe care le întîmpină în procurarea la timp a revistei și slaba ei difuzare mai ales în provincie.

Îl sfătuiam să se aboneze din vreme și astfel vor sta liniștiți.

Mircea Micu

P.S. Dintr-o greșală de paginatie poemul intitulat „Rugăciunea de seară” a fost atribuit altui corespondent. El aparține lui Spiridon Popescu. Facem cuvenita rectificare.

CUMPĂNĂ

Așa cum dormi

Așa cum dormi, iubit, ecoperi lumee
nu văd nimic, te văd numai pe tine
înăstii stoi cum doar cece cîmpie
la răsărit și apusul mării.

Acal ce doarme-n somnul său se-ascunde,
așteaptă întinutul și se închide
în plôpmii și în miezul mătălbura
al nopții,
dar tu, iubit, oș cum dormi ecoperi
lumee
nu mă pot zîri nimic, gena se-ndocia
în comea tu, fruncea în se-o-pmatolice
și-ocolo stă, nu mă zăresc nimic,
oș cum dormi, iubit, ecoperi lumee.

George Alboiu

Pe tărîmul limbajului

Urmare din pag. 1

conceptele cotidiene) ar fi: lectura (prin actul lecturii este reprezentat ceea ce spune textul, sensul său este adus în prezent), jocul („Ființa operii de artă este jocul care se desăvîșește în reprezentarea celui ce participă ca spectator), scrierea („...e vorba de un mesteg, o incunabula menită să ajute înțelegerea, să succedă gîndirii cititorului), traducerea („Traducătorul împlinesc o muncă de recreare a textului original analoagă întreprinderii hermeneutului”).

În dialogul inițiat de Marius Ghica nu ar fi făcut oare o figură aparte un Cantemir. În primul rînd ca autor al *Divanului* sau al *Meta-ficției*? Sau ce superbă prefugare ori cel puțin ilustrare ar fi avut în *Luceafărul* raportul heideggerian dintre discurs (idie Rede) și verbiere („das Serede), ca raport ontic dintre rostire și ființă (cap. *Discurs și existență inautentică*)?

O antologie (sau un dialog? sau o aventură argonautică?) a „textelor gîndirii”-românești asupra limbajului nu l-ar tenta oare pe Marius Ghica? Tonoiu pe care șade Thor cu papirusul în mîini (sugestive coperta I și a IV-a) este și tronul în care stă ascuns arhivul suprem, pe care Făt-Frumos trecut de răsăritul sîvîntului și ajuns în Valea Plîngerii? Îl regăsește prin amintire, ca un filosof al poeticiității din basmul românesc.

rafael alberti

memoriu

reuși vreedată a ajunge la mal / Eu te-am dorit, te-am dorit, însă erai / lumii inaccesibilă de neajune. Fugeai, / ultim soare plăcut, amreșit pierdut / în hotarul mării, lăind de ar / linștea în inținerie, / Și așa a fost, / Eu lubeam liniștea ta, / a cea vizibilă taină de cuvinte ne-spuse, / ecchi tăi mari, adine, / fără priviri, / te-ai ascunde așcuș ale singelui tău, / în ce cîndea frumetea ta, / ații de delicată și frăzătoare, / luzie ce nu a putut niciodată să-mi vorbească, / Revino acum, înapoi-lăz-te / de la o depărtare ații de mare, / înapoi-lăz-te și spune-mi în sfîrșit ceea ce e / niciodată mi-mai spus, / ceea ce cîndea era numai în Hlas. / Într-o zi, Leon Felipe, cu lutozul neopului său, marele torador mexican Arzuza, se prezintă acasă la mine la Buenos Aires, unde venise să dea cîteva recitaluri și conferințe foarte discutabile. Așezat comod pe fotoliu, cu un aer și ton aproape adormit, îmi spuse că Umamno, cînd sîntu prima oară din Tar, Basilio pe podul Castillei, a vrut să-l avertizeze pe Dumnezeu de prezența sa în mijlocul cîmpiei solitare.

— Dumnezeu, Dumnezeu, Săplîne, Dumnezeu, a soait Umamno! Sînt Miguel de Umamno. Alai mă arde!

Cerul era acoperit de nori negri; se auzea doar o mare liniște, Umamno nu înceta să repete: — Dumnezeu, Dumnezeu, ascultă, a soait Umamno!

Eu întindeam, în întregă mea viață, zornilesc să mă trezesc și să mă scot odată cu zorile. Am mai spus de mult timp, în țerete italianizante dedicate lui Eduardo González Lanuza, un mare poet argentinian, mort nu de mult timp: Eu sînt un om al zorilor, / legădit cu prima lucrare de lumină, / Snaele îmi cere să cînt a fiecare zoră și / și eu nu pot cere să scriu! Așteaptă!

Cite revărsări de zorzi minoase, de imense teorie ale unor bombardamente nemioase, de navigație pe întineric, de teama unei surprize a vreunul submarin german care să ne trimeată în adîncul oceanului! Și, înțuși, mă aflu aici, spre 83 de ani de viață, înclinîndu-mă de fiecare dată mai mult printre lianele memoriilor mele. Înșă, în ciuda marelui întineric și al labrintului lui, continui să înșeztez prin ele cu luteala lumini, a gîndirii.

MEMENTO

ANGAJARE ȘTIINȚIFICĂ

Costin Murgescu continuă să fie cu noi. Prin frămîntările și reflecțiile sale, în punctele de vedere avute, ținare care le-a promovat și susținut, cu o strălucită competență, se confruntă și se împlinesc cu frămîntările și reflecțiile înținerilor generații de specialiști, cu punctele de vedere ale studenților pe care l-a pregătit. Te-mitil unei asemenea prezențe active, generatoasă economic și reprezentativă, studiile și articolele pe care le-a publicat. Ele relevă valoarea gîndirii și acțiunii pe care le-a desfășurat în egală măsură — timp de aproape cinci decenii — atât pe teritoriul teoriei și al practicii economice —, înălțimea pînă la care s-a ridicat în lupta — totdeauna creatoare — pentru promovarea adevărului, dragostea cu care a lucrat pentru ridicarea spiritului științific național. Prin ele oferă idei și soluții, propune că și modalități de investigare, cercetare și cunoaștere a fenomenului economic național și mondial, stimulează interesul și menține trează curiozitatea noller contingente de economiști și specialiști și stăpînirea locului și rolului factorului economic în dezvoltarea vieții sociale.

Revenirea asupra cărților lui Costin Murgescu, oricît de des s-ar face, oferă, de fiecare dată, ceva nou, un înțeles mai profund al problematicii abstracte și înfășurată cititorului, te apropie tot mai mult de realitatea social-economică prezentă și socială. Este suficient să ne referim doar la ultimele sale cărți: *Japonia în economia mondială*, *Crisa economică mondială*, *Mersul ideilor economice la români*. Valoarea lor stă și în frumusețea stilului, și în largă cultură pe care o dovedește autorul, dar și în, mai ales, profunzimea analizelor pe care le face, în fiecare argument, pe care și întemeiază ideile, punctele de vedere, concluziile pe care le trage, în posibilitățile pe care le oferă celor ce se apleacă asupra lor de a cuprinde și înțelege în structura și în înălțimea lor problemele de care se ocupă, de a surprinde logica firească, naturală a problemei, de a duce la îndeplinire, în epocă de dezvoltare socială sau alta. Rămîne ca un fapt unic, în literatura problemelor respective, bogata informație, competența și arta să neintrecută în a descoperi și înțelegerea. În spațiul a numai 250 de pagini, liniile de forță ale „fenomenului economic japonez de analiză complexă” bazată pe extrinsec și pe intrinsecă documentare, înfășurată cu o scriere și cu un simț al răspunderii științifice ce merită a fi luate ca model. Avem în vedere și *Mersul ideilor economice la români*. Operă care se întinde și tratează unii întregul spațiu românesc, pe timp de un secol, se reprezintă o biografie a ideilor, forță de gîndire economică românească și a principalelor etape din evoluția lor și înfășurată „marile confruntări ideologice care au caracterizat epoca modernă, principalele idei economice în care s-au oglindit per-

Si nu este singurul exemplu de analiză complexă bazată pe extrinsec și pe intrinsecă documentare, înfășurată cu o scriere și cu un simț al răspunderii științifice ce merită a fi luate ca model. Avem în vedere și *Mersul ideilor economice la români*. Operă care se întinde și tratează unii întregul spațiu românesc, pe timp de un secol, se reprezintă o biografie a ideilor, forță de gîndire economică românească și a principalelor etape din evoluția lor și înfășurată „marile confruntări ideologice care au caracterizat epoca modernă, principalele idei economice în care s-au oglindit per-

M. Măciu

CARTE FRUMOASĂ

Urmare din pag. 1

ce ne înconjoară, este prezent și de această dată la expoziția al cărui organizator este.

Introducerea este foarte simlă.

Obșnuiește să vorbesc mai ales prin fantele celor pe care i-a descoperit, în încercările și alături de care aște să se bucură întotdeauna de fiecare reușită.

— Ce a însemnat și ce înseamnă această expoziție pentru dumneavoastră și pentru Centrul în care lucrați?

— Ca amplasare și ca reușită este prima expoziție de artă în Centrul nostru a organizată și organizată în permanență manifestări asemănătoare în care sînt antrenat țel și caude a participanți. Toate aceste concursuri de creație își propun să valorifice întregul potențial creator al personalului nostru muncitor și să promoveze valoarea artistică în producția de bunuri materiale de larg consum specifice acestei importante ramuri industriale a economiei noastre naționale.

Centenarul Eminescu a fost unul din cele mai generoase pretexte în opera poetului nostru național așundu-se esența însăși a filosofiei poporului român de la dragostea de țară la încrederea în ziua de mine, în frumos, în cinste și dreptate.

„La trecut-ul mare, mare viitor” — acesta este marelui semn sub care s-au scris și faetele de muncă de fiecare zi ale harnicilor muncitori, sticlari, deflutozari, ceramiciști, metaluriști, pictori, decoratori, dar și faetele lor de noapte în care s-au apropiat cu tot ce au avut și au mai bun în marelui lor suflet de artiști, de opera poetului național.

— O carte într-un buzunar de salopetă...

— Vom continua astfel de manifestări cu convingerea că muncitorii intelectuali — cum îl numea cu măgulitoare generozitate secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu — a devenit de acum tovarășul de muncă și de aspirații al tuturor creatorilor de frumos din această țară, de acum și dintotdeauna. Generozitate cadru al Festivalului național „Cîntarea României” scriindul conducerei Centralei, al conducătorilor de întreprinderi și designer, nu în ultimul rînd al Uniunii Scriitorilor și Uniunii Artiștilor Plastici, ne este mai mult decît un îndemnul pe care vrem din toată inima să-l onțim așa cum se cuvine.

— Sigur, meditănd în această expoziție sînt foarte multe lucruri de spus despre adevăratele „scoli” de creație (de genuri) care se conturează distinct în centre de autoritate recunoscute în materie cum sînt cele din Eria Măra (înțelegîndu-se de față și sticlaria FAIM-IB), București (înțelegîndu-se de față și sticlaria și vestita „Curte a sticlariilor”, Arviz (înțelegîndu-se de față și sticlaria), Curtea de Argeș (în-

MEMENTO

ANGAJARE ȘTIINȚIFICĂ

manentele luptelor istorice ale poporului român”.

Prin felul de a seiza și surprinde problemele în contextualitatea lor istorico-politico-economică concretă, dar și perspectiva mai largă a timpilor care au urmat, prin atenția și seriozitatea cu care a analizat materialul documentar, ideile și activitățile înșatagilor, prin exigența științifică și eleganta literară, Costin Murgescu ne oferă un nou model de a surprinde și valorifica mosterile înșatagilor în domeniul științei economice. El este preocupat să evidențieze și direcțiile principale de mișcare a gîndirii și ideilor economice românești, și sporul de cunoaștere și precizie pe care se-au înregistrat predecesorii de la un moment la altul, și contextul pe care l-au facilitat aceștia științei și culturii economice românești cu știința și cultura economică universală și, nu în ultimul rînd, de a arăta cum a validat timpul și dezvoltarea social-istorică a țării noastre o idee sau alta, un curent de gîndire sau altul, o școală economică sau alta.

Personalitatea lui Costin Murgescu este cuprinsă și se definește nu numai prin lucrările științifice articolele publicate. Ea ni se înfășurază și într-un alt plan și registru: prin felul cum a știut, în teorie, să facă știință angajată, iar în plan social să se angajeze științific.

Pe asemenea principii a stimulat dialogul cu mai tinerii săi colegi și colaboratori, cu toți cei pe care l-a pregătit și l-a chemat la confruntarea de idei, în așa fel să facă probleme și a avut curajul să țină seama de observațiile lor. Mărturie ne stă activitatea sa zilnică citi și cele scrise, de exemplu, în *Notă la Japonia în economia mondială*, la editia din 1975: „am făcut numai cîteva completări și precizări spre a răspunde întrebărilor și sugeriilor formulate de țra cronologii de studenți de la Academia de Studii Economice cu care... am avut înțelegerea să discut cartea în acești citiva ani”. Și, încheind, cu modestia care îl caracteriza continuă: „în fond, lor, viitorii economiști ai țării, le doare poate îmbunătățirile aduse lucrării de față”.

Prin Prefața la *Crisa economică mondială* se deschide și prezenta. „Cartea de față este rezultatul schimbului de păreri în cadrul colectivului de autori care — întemeiat pe documentele programatice ale Partidului Comunist Român — și-a propus cîteva reflecții pe marginea crizei economice mondiale. Aceste achimbari de păreri ar fi putut să apară și sub forma unor dialoguri în acest fel de activitate de unii laborator de cercetare”.

Asa a muncit și a trăit Costin Murgescu, ca membru întemeietor al laboratorului de cercetare a vieții și ideilor economice care s-au desfășurat și susținut în spațiile activităților practice și teoretice naționale și mondiale.

M. Măciu

CARTE FRUMOASĂ

Urmare din pag. 1

teprinderea de porțelan menal, centre care sub imune de altfel, cîteva nume de artiști autentici în foarte exigenta selecție din expoziția omagială organizată la Muzeul Literaturii Române.

Ne gîndim, în primul rînd, la Nicolae Sucdu (cu explozie stelară impresionantă dar deloc tentativă ci, dimpotrivă, de o rafinată delicatețe a unui „Luceafăr” antologic lucrat în tehnica ceramicii pictate) și la Cornelia Manea („Cîntec I”, aceeași tehnică), amîndui din Bala Mare. Ana Grănciulescu din Arviz cu a sa „Simfonie amestecată” dintr-o tehnică de artă de fragilitate subțiată pînă la simbol, la Cristina Iliescu („Coloană”) și Vlad Ciocan („Fărăstrău”), amîndoi reprezentanți ai „Curții sticlariilor” din București, la Florin Bondoc din Curtea de Argeș cu al său „Luceafăr”, înmaginat într-un mîlaj de ceramice albă al mesei de lucru a Ecotelului și la concetățeanul său Florin Măior cu lucrarea „La mijloc de codru țer” sau la Komaromy Arpad din Cluj-Napoca pentru medalionul „Omăgiu”. Și, desigur, nu numai la ei.

Impresionant prin invitația la dragostea pentru frumos în tot ceea ce facem și prin amplasarea sentimentului de apartenență și implicare firească în actul de creație artistică al celor ce muncesc direct în producția de bunuri materiale din întreprinderile aparținînd Centralei industriale sticiei și ceramicii fine din România, Concursul național inițiat cu prilejul sărbătoririi Centenarului Mihai Eminescu, felicită o inițiativă cu evidente implicații educative și apărăm, cu efecte pozitive de durată.

An al marilor sărbători de suflet și de istorie, anul Centenarului Mihai Eminescu, al sărbătoririi înțușului. Mai multoresc din 1938, legat atît de durabil și de plătitor de numele tovarășului Nicolae Ceaușescu, felicită o inițiativă cu evidente implicații educative și apărăm, cu efecte pozitive de durată.

An al marilor sărbători de suflet și de istorie, anul Centenarului Mihai Eminescu, al sărbătoririi înțușului. Mai multoresc din 1938, legat atît de durabil și de plătitor de numele tovarășului Nicolae Ceaușescu, felicită o inițiativă cu evidente implicații educative și apărăm, cu efecte pozitive de durată.

O carte într-un buzunar de salopetă...
„Ce-ți dorescu eu ție, dulce Românie!”

P.S. O singură nedumerire — cu nimic mai puțin deosebit — este un regret — la cîntecul acestor gînduri și rînduri de bine și de dreptate pentru toți sticlarii și pentru toți ceramicii țării este aceea că din vitrinele palmaresului național lipsesc artiști din centre pe care le știam dinvea vestite nu numai la noi în țară dar și peste hotare. Alina Iuliu, Turaș Padura, Neagră, Suceava, Gherla, Bistrița, Mediaș, Sighetara.

Sperăm sincer să le putem admira lucrările la viitoare ediții ale unor astfel de importante manifestări.

rafael alberti

memoriu

reuși vreedată a ajunge la mal / Eu te-am dorit, te-am dorit, însă erai / lumii inaccesibilă de neajune. Fugeai, / ultim soare plăcut, amreșit pierdut / în hotarul mării, lăind de ar / linștea în inținerie, / Și așa a fost, / Eu lubeam liniștea ta, / a cea vizibilă taină de cuvinte ne-spuse, / ecchi tăi mari, adine, / fără priviri, / te-ai ascunde așcuș ale singelui tău, / în ce cîndea frumetea ta, / ații de delicată și frăzătoare, / luzie ce nu a putut niciodată să-mi vorbească, / Revino acum, înapoi-lăz-te / de la o depărtare ații de mare, / înapoi-lăz-te și spune-mi în sfîrșit ceea ce e / niciodată mi-mai spus, / ceea ce cîndea era numai în Hlas. / Într-o zi, Leon Felipe, cu lutozul neopului său, marele torador mexican Arzuza, se prezintă acasă la mine la Buenos Aires, unde venise să dea cîteva recitaluri și conferințe foarte discutabile. Așezat comod pe fotoliu, cu un aer și ton aproape adormit, îmi spuse că Umamno, cînd sîntu prima oară din Tar, Basilio pe podul Castillei, a vrut să-l avertizeze pe Dumnezeu de prezența sa în mijlocul cîmpiei solitare.

— Dumnezeu, Dumnezeu, Săplîne, Dumnezeu, a soait Umamno! Sînt Miguel de Umamno. Alai mă arde!

Cerul era acoperit de nori negri; se auzea doar o mare liniște, Umamno nu înceta să repete: — Dumnezeu, Dumnezeu, ascultă, a soait Umamno!

Eu întindeam, în întregă mea viață, zornilesc să mă trezesc și să mă scot odată cu zorile. Am mai spus de mult timp, în țerete italianizante dedicate lui Eduardo González Lanuza, un mare poet argentinian, mort nu de mult timp: Eu sînt un om al zorilor, / legădit cu prima lucrare de lumină, / Snaele îmi cere să cînt a fiecare zoră și / și eu nu pot cere să scriu! Așteaptă!

Cite revărsări de zorzi minoase, de imense teorie ale unor bombardamente nemioase, de navigație pe întineric, de teama unei surprize a vreunul submarin german care să ne trimeată în adîncul oceanului! Și, înțuși, mă aflu aici, spre 83 de ani de viață, înclinîndu-mă de fiecare dată mai mult printre lianele memoriilor mele. Înșă, în ciuda marelui întineric și al labrintului lui, continui să înșeztez prin ele cu luteala lumini, a gîndirii.

In românește de Edra Alhasid

Din LIRICA BULGARĂ

Te va salva această răsărire Si de înfrângere și de muscărit...

M-al înțeles cu ce talent eu scriu. Atunel te voi purta iavaș-iavaș...

De mama nu-l echip să te desparți usor Ni-n fața mea mulă...

Prezentare și traducere de Nicolae Stoian

VLADIMIR BAȘEV

Cîntecul ce mă iubea

O, undulăre și ușoare, Neclare și de neperimis...

Decepții mari se răzburară, Dar viciul se răpășită...

Si dădătu-n sunete mălăstre, Tu să te naști al început...

Tu ești cea mai dulceă strună, Și primul dulce chin al meu...

Uituc, fără-a rostii cuvint, În fața ta ingenuchez...

Talent

Un eșuat conștrăie din cuvinte Ca un templu une în lume...

Ne vor căta chiar printre elevetii, Prin case și registre, și de zi...

Ki zilnic și-ți găsi a tălănoare Din vers în vers, ca și din zări!

NIKOLAI ZIDAROV

Și de n-oi greși,

și de-oi greși...

Si de n-oi greși, și de-oi greși, Tot înțelesul cu ceouă-l una...

Iao pleșis furtoanel din veac, Pori peșara unar porne aspre...

Ritmul viu al soarelui măret Visul meu în eiaș îl va pretace...

Chiar de-a viitori aspre, ori de-l ger, eu în legănearea toamnei mele...

Si de-ar arde arșie în foc, ori torturiale var de în moarte...

DAVEL MATEV

Cerul

Prin inimă se vede cel mai bine, Privește, deci, încut, cu ochi închiși!

Arco-l soare, nori de spumă, Alăsterea și albine-n zbor...

Pe Calea Laptelui pernește, unde Lăptos se pierde spațiul diafan...

Tu poți să plîngi puțin sub lumi desarte, Si cîntecul se naște-n chin și dor...

PETĂR KARAANGOV

Ploaia

Din nou trec prin tunelul ploilor de toamnă spre locuri vechi și dragi, meru adement...

În unde clare se-ogîndește gînditoare căsuța cu bolta de viață bătrînă...

Din cămasa mea ăda ies aburi în prag, Colina înțreacă în soare se scaldă...

Iar streșinile toate ca niște metronoame mîșoară în tic-tac-uri orele în air...

În mîntea mea o lume va rămîne vie — un cer înal, o zare aburoasă...

Si lată, ntr-un tirazu, sub orizontul sur, cîntecul „Hule”, roșit atî de dureros...

GHEORGHI DJAGAROV

Întoarce-te

Tu ai intrat pe nesimțite în viața mea Ca o primăvară înecată cu flori...

Fream ca ameli! La apropierea de umerii tăi, Erai minuna înșeși ce s-a ivit...

Aș fi atins plecurile cele mai înalte Și-aș fi eborit chiar și-n infern...

Întoarce-te în viața mea însingurată Ca primăvară înecată cu flori...

Prin inimă se vede cel mai bine, Privește, deci, încut, cu ochi închiși!

În românește de Cristea Mamali

„Corăbii ale soarelui”

cu un titlu elocvent și deosebit de pătrunzător prin sugesțiile lui emblematice (Corăbii ale soarelui)...

Cîteva sublinieri sînt necesare, înainte de toate, în principal, meriind a fi elogiat efortul intruziv...

Fi însuși poet de aîndul reverberații neoromantice, Nikolai Zidarov face inteligibilă literatură bulgară...

A. S.

LIRICĂ DIN R. P. D. COREEANĂ

KIM SU-DJANG

Batrînețile, bolile...

Batrînețile, bolile le-am trimis la pîmbare...

A prins să înverzesc un lujer un lujer de dor în inima mea mare...

SONG SUN

Tot ce văzut-am...

Tot ce văzut-am am uitat de îndată, La tot ce-am auzit, inima n-a fost trează...

Cînd de minună e plină lumea toată aleg ce mai puțin mă intristează...

Doar minunile le-ascult, al lor e barul, mi-l de ajuns tăcerea ca să rîdic paharul...

RI SAK

S-a așternut pe vale...

S-a așternut pe vale albă zăpadă, un negru nor plutește spre zenit...

Cîndva se auzise un dulce cântec pe aște unduloase crengi de zădă...

KIM SANG HON

La luptă plecăm

La luptă plecăm! Samgakam, răsas bun de la mine!

Cîne-a dorit vreedată pe astă largă lume să-și lase (ara dragă) plecină după...

(Din autobiografia „Cristanteme” — Din poezia coreeană clasică)

Tălmăcirii de Nicolae Nicoră

REVISTA STRĂINĂ

RECENZ. CUNOSCUTUL ROMANCIER BRITANIC GRAHAM GREENE...

tantă și-l rog pe prietenii și cunoscuții mei să nu-l primească, să nu stea de vorbă cu el...

Interpretul rolului principal, cel al boxerului, este actorul american William Defoe...

CULTURA ROMANEASCA IN LUME

Legături tradiționale

De curînd, la Editura „Obzor” din Bratislava, a apărut o lucrare despre activitatea politică și literară a scriitorului Svetozăr Hurban Vajansky...

Un număr însemnat de pagini și un capitol special al cărții sînt consacrați colaborării strînsa a patrioților slovaci cu românii din Transilvania...

În românește de Valentin Deșliu

grup de române, printre care și fîca cunoscutului militant național Ioan Rațiu...

Opusculul lui Jân Jurîček, subintitulat „Portretul unui luptător”, primul pas spre o monografie mai cuprinzătoare a scriitorului Svetozăr Hurban Vajansky...

AMESTECATE

Sport

Amestecate a fost o zi ca un cocos gurit tăiat, ceea ce vrea să însemne pe de o parte, că vara se batea în pumni cu toamna...

Amestecate a fost o zi ca un cocos gurit tăiat, ceea ce vrea să însemne pe de o parte, că vara se batea în pumni cu toamna...

AMESTECATE

Sport

Amestecate a fost o zi ca un cocos gurit tăiat, ceea ce vrea să însemne pe de o parte, că vara se batea în pumni cu toamna...

AMESTECATE

Sport

Amestecate a fost o zi ca un cocos gurit tăiat, ceea ce vrea să însemne pe de o parte, că vara se batea în pumni cu toamna...

AMESTECATE

Sport

Amestecate a fost o zi ca un cocos gurit tăiat, ceea ce vrea să însemne pe de o parte, că vara se batea în pumni cu toamna...

AMESTECATE

Sport

Amestecate a fost o zi ca un cocos gurit tăiat, ceea ce vrea să însemne pe de o parte, că vara se batea în pumni cu toamna...

Luceafărul

Revistă editată de UNIUNEA SCRITORILOR din REPUBLICA SOCIALISTA ROMANIA

Redactor șef: Nicolae Dan Frunteanu

Mihai Ungheanu (redactor șef adjuncți), A. I. Zăinescu (secretar responsabil de redacție)

REDACȚIA: București, Piața Ștefănei nr. 1, tel. 17 22 09

ADMINISTRAȚIA: Calea Victoriei nr. 115, tel. 50 74 06

Tiparul executat în: COMBINATUL POLIGRAFIC CASA ȘTEFĂNEI